

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/18/2012
Identifikačné číslo spisu:	1012200394
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1012200394.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD., v právnej veci navrhovateľa: J. N., staršieho ako 18 rokov, bez dokladov totožnosti, podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy okres U. Afganistan, aktuálne s miestom pobytu v Pobytovom tábore Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v Rohovciach, zastúpeného JUDr. Dašou Knoškovou, pracovníčkou Slovenskej humanitnej rady so sídlom Páričkova 18, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-311-52/PO-Ž-2011 z 27. januára 2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/13/2012-63 z 18. apríla 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/13/2012-63 zo dňa 18. apríla 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava rozhodnutím ČAS: MU-311-52/PO-Ž-2011 z 27. januára 2012 podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto prípade nebola preukázaná opodstatnenosť z obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva z Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov (ďalej len Ženevská konvencia) a zo zákona o azyle.

Ďalej uviedol, že na základe údajov uvedených navrhovateľom bol tento spočiatku v konaní pred hraničnou políciou považovaný za maloletého s tým, že mu bol na základe toho ustanovený opatrovník. Následným lekárskeým posúdením z 13. júla 2011 bol jeho vek ustálený na 18 a viac rokov, ktorá skutočnosť bola potvrdená opakovaným lekárskeým vyšetrením z 15. novembra 2011. Opísal navrhovateľove dôvody jeho žiadosti o azyl, poukázal na nedôveryhodnosť v konaní predložených kópií dokladov (identifikačný doklad, doklad o smrti jeho otca), čo aj odôvodnil. Dôvodil, že navrhovateľ osobne nečelil žiadnemu konaniu, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prenasledovanie, pričom v konaní iba prezentoval svoj strach pred hnutím Taliban. Pokiaľ ide o výrok, ktorým rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi tento odôvodnil tým, že nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov jej poskytnutia. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti rozhodnutiu odporcu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok - návrh z 28. februára 2012, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a jeho vrátenia odporcovi na ďalšie konanie.

Uviedol v ňom, že v konaní odporcu sa vyskytla vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia (že v čase podania vyhlásenia, ktorým navrhovateľ o azyl požiadal mal ustanoveného opatrovníka, teda išlo, v tom čase o maloletú osobu, pričom i napriek tomu vyhlásenie bolo prijaté bez účasti opatrovníka a že vo veci určenia veku navrhovateľa mal byť vypracovaný znalecký posudok znalcami z odboru kriminalistickej antropológie a nie iba lekárske vyšetrenie), že zistenie skutkového stavu vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany nie je postačujúce (v čase vydania rozhodnutia boli k dispozícii správy o Afganistane za 3. a 4. štvrtrok 2011) a že je v rozpore s obsahom spisu a konečne, že odporca vec vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany nesprávne posúdil po právnej stránke (poukázal na zistenú bezpečnostnú situáciu v Afganistane). K odvolaniu boli pripojené tabuľky organizácie ANSO (The Afghanistan NGO Safety Office), obsahujúce porovnanie počtov útokov v jednotlivých provinciách Afganistanu za 3. štvrtrok 2010 a 2011, resp. za roky 2010 a 2011.

Odporca navrhol vo svojom vyjadrení z 28. marca 2012 k návrhu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť. Poukázal pritom na skutočnosť, že navrhovateľ sa v čase svojho zaistenia (na základe rozhodnutia vydaného správnyým orgánom cudzineckej polície) voči tomuto rozhodnutiu odvolal o. i. aj s poukazom na skutočnosť, že je plnoletý a že ho treba považovať za žiadateľa o azyl. Poukázal tiež na skutočnosť, že pre odbor antropológie nie sú v zozname znalcov zapísaní žiadni znalci. V ostatnom v podstate poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave na základe podaného návrhu preskúmal napadnuté rozhodnutie a skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť, ako vecne správne.

V odôvodnení uviedol, že:

K námietke, že v čase podania vyhlásenia, ktorým navrhovateľ o azyl požiadal, mal ustanoveného opatrovníka, teda išlo v tom čase o maloletú osobu, pričom i napriek tomu vyhlásenie bolo prijaté bez účasti opatrovníka a že vo veci určenia veku navrhovateľa mal byť vypracovaný znalecký posudok znalcami z odboru kriminalistickej antropológie a nie iba lekárske vyšetrenie:

Pokiaľ ide o prvú námietku je podľa súdu prvého stupňa skutočnosťou, že v čase podania vyhlásenia mal navrhovateľ opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne, ustanoveného mu uznesením Okresného súdu Trenčín z 8. júla 2011. Je však skutočnosťou aj to, že v čase podania vyhlásenia odporca mal vedomosť o tom, že navrhovateľ v skutočnosti nie je maloletou osobou, ako to vyplýva z obsahu jeho výpovede z 13. júla 2011 (OCP FZ Trenčín) v ktorej o. i. uviedol, že sa narodil XX. L. XXXX, ako aj z obsahu podania vysvetlenia z 1. augusta 2011 (ÚPZC Medved'ov), v ktorom,

ako dátum svojho narodenia, uviedol dátum X. T. XXXX, z posudku MUDr. T. P., CSc, z 13. júla 2011, predovšetkým však zo samotného vyhlásenia, ktorým navrhovateľ o azyl požiadal, v ktorom ako dátum svojho narodenia uviedol dátum X. T. XXXX. Teda v čase podania vyhlásenia bolo zjavné a preukázané, že navrhovateľ v čase jeho podania bol plnoletou osobou. S poukazom na uvedené a dikciu § 3 ods. 1, veta druhá zákona o azyle, ak odporca prijal predmetné vyhlásenie navrhovateľa, ako osoby plnoletej, neporušil tým zákon o azyle.

Krajský súd ďalej dôvodil, že v čase podania vyhlásenia bol navrhovateľovi ustanovený opatrovník z dôvodu, že v období konania pred cudzineckou políciou uviedol ako dátum svojho narodenia X. T. XXXX. Nakoľko však navrhovateľ bol v skutočnosti, v čase ustanovenia mu opatrovníka, osobou plnoletou, uznesenie o ustanovení opatrovníka bolo právne neúčinné, teda aj z tohto pohľadu odporca neporušil žiadne procesné ustanovenie zákona o azyle. Je tomu tak preto, lebo podľa názoru krajského súdu, ak navrhovateľ bol plnoletou osobou, nemožno mu uprieť právo vlastným konaním (právnymi úkonmi) uplatňovať svoje práva a to i vtedy, ak mu bol (na základe jeho nepravdivých údajov) ustanovený opatrovník. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal tiež na uznesenie Okresného súdu Trenčín vydané 25. júla 2011 (doručené opatrovníkovi 28. júla 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. augusta 2011), podľa ktorého bolo uznesenie o ustanovení opatrovníka navrhovateľovi zrušené z dôvodu, že navrhovateľ v skutočnosti nie je maloletou osobou.

Pokiaľ ide o druhú námietku, k nej krajský súd uviedol, že v čase podania vyhlásenia, teda začatia konania o udelenie azylu navrhovateľovi tento bol plnoletou osobou. I napriek tomu (odhliadnuc od znaleckého posudku z 27. septembra 2011) odporca v priebehu umiestnenia navrhovateľa vo svojom zariadení v Humennom zabezpečil lekárske vyšetrenie navrhovateľa na rádiologickom oddelení Nemocnice A. Leňa, n. o. v Humennom rádiologičkou MUDr. L. L.. Výsledkom tohto lekárskeho vyšetrenia bol záver, potvrdzujúci skutočnosť, že navrhovateľ je plnoletou osobou. Názor navrhovateľa, že odporca mal v tomto smere nariadiť znalecké dokazovanie a pokiaľ tak neurobil dopustil sa tým vady v konaní, nemá podľa prvostupňového súdu oporu v zákone o azyle. Ten totiž v § 23 ods. 7 ukladá odporcovi (v prípade pochybností o veku žiadateľa o azyl) povinnosť vykonať (t. j. zabezpečiť) lekárske vyšetrenie, nie však zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku. Ak teda odporca zabezpečil vykonanie takéhoto vyšetrenia a nie vypracovanie znaleckého posudku, neporušil tým zákon.

Podľa názoru krajského súdu vykonanie takéhoto lekárskeho vyšetrenia lekárom - odborníkom z oblasti rádiológie je bez akýchkoľvek väd, nakoľko rádiológ ako lekár - špecialista má znalosti a vedomosti, potrebné k určeniu, či vyšetrovaná osoba je osobou, ktorá nedosiahla, resp. dosiahla vek 18 rokov.

Navrhovateľ v ďalšom dôvodil, že znalecké dokazovanie malo byť nariadené znalcom z odboru antropológie a pokiaľ takýto znalec nie je v zozname znalcov zapísaný, mali byť jeho vypracovaním poverení znalci v odbore kriminalistická antropológia a to Doc. PhDr. D. Q., PhD. a Mgr. G. U.. Odvolal sa pritom na inštrukciu Ministerstva spravodlivosti SR č. 7/2009 z 25. marca 2009. Ani táto argumentácia navrhovateľa podľa názoru krajského súdu neobstoí, pretože antropológia ako vedný odbor je súbor vied o človeku, ľudstve a o vyhynutých a dnešných ľudských populáciách, ktorá sa ďalej delí na viacero odborov (paleoantropológia, osteológia, paleodemografia, fyzická, etnická, kultúrna, sociálna, historická, lingvistická antropológia). Táto vedná disciplína nie je lekárskou disciplínou (viď aj jej systematické zaradenie v označenej inštrukcii), pričom jej základ tvorí skúmanie zachovaných kostrových pozostatkov. Navrhovateľ nepochybne nie je v stave, o ktorom by bolo možné hovoriť ako o jeho kostrovom pozostatku. Navyše krajský súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľom označení znalci nie sú lekármi, teda by nemohli vypracovať ani lekársky znalecký posudok, predovšetkým však ani vykonať lekárske vyšetrenie v zmysle citovaného ustanovenia § 23 ods. 7 zákona o azyle. Antropológia ako vedný odbor sa navyše neštuduje na lekárske fakultách univerzít, ale na ich prírodovedeckých, prípadne iných fakultách.

K námietke, že zistenie skutkového stavu veci je nepostačujúce na posúdenie veci a že je v rozpore s obsahom spisu:

Podľa názoru prvostupňového súdu tieto námietky nie sú dôvodné. Navrhovateľ poukázal predovšetkým na skutočnosť, že odporca nevyhľadal a do spisu nezaložil aktuálne správy o krajine pôvodu navrhovateľa - osobitne poukázal na správy ANSO, ktoré mal mať odporca k dispozícii. Je skutočnosťou, že odporca založil do spisu (okrem iných relevantných správ) aj správy organizácie ANSO, týkajúce sa porovnania útokov ozbrojených opozičných skupín v jednotlivých provinciách v období 2. štvrtroka 2011, avšak táto čiastková správa (tabuľka a grafy) nebola jedinou správou,

založenou v spise. Okrem nej sa v spise nachádzajú správy z rôznych zdrojov, zamerané aj na aktuálnu bezpečnostnú situáciu v Afganistane, datované januárom 2012 - augustom 2011, ako aj správy staršieho dátá. Ako to súd navyše zistil, v čase vydania napadnutého rozhodnutia, odporca nemusel mať k dispozícii správy organizácie ANSO za 4. štvrťrok 2011, nakoľko tieto štvrťročné správy sú vydávané s istým časovým odstupom. Zistený skutkový stav podľa názoru súdu nie je možné kvalifikovať ako nedostatočný iba preto, lebo sa v rámci jeho zistenia nachádzajú aj správy staršieho dátá. Ako to vyplýva z komplexného posúdenia zistenej bezpečnostnej situácie v Afganistane, toto posúdenie vychádzalo z vyhodnotenia všetkých vyhladaných správ o tejto krajine. Predovšetkým aj zo správ aktuálnych. Pokiaľ ide o namietaný rozpor zisteného stavu veci s obsahom spisu, krajský súd takýto rozpor nezistil. Takýto rozpor nie je možné konštatovať iba preto, že na základe vyhladaných a v spise založených správ, ktoré odporca náležite vyhodnotil, odporca rozhodol tak, ako to uviedol vo výroku napadnutého rozhodnutia. K obsahu tejto námietky sa prvostupňový súd vyjadril aj následne v časti preskúmania rozhodnutia súdom z pohľadu jeho právneho posúdenia, nakoľko úzko s touto otázkou súvisí.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci:

Krajský súd v Bratislave poukázal predovšetkým na skutočnosť, že navrhovateľ nenamietal nesprávnosť právneho posúdenia výroku o neudelení azylu navrhovateľovi, ale jeho námietka sa týkala výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany. I napriek tomu preskúmal aj výrok o neudelení azylu navrhovateľovi a dospel k názoru, že tento je v súlade so zákonom. Navrhovateľ prezentoval strach z hnutia Taliban, ktorého členovia verbovali mladých ľudí na ukladanie výbušnín pod policajné autá. Navrhovateľ však osobne nebol Talibanom nikdy v tejto otázke oslovený, nikdy ani neprišiel do priameho kontaktu s týmto hnutím. Nikdy a nijakým spôsobom sa mu nikto nevyhrážal a nebol nikým prenasledovaný. Iba vyslovenie strachu pred Talibanom nemôže byť dôvodom na udelenie azylu, nakoľko v prípade navrhovateľa absentujú základné predpoklady udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle, teda dôvodnosť jeho obáv, prenasledovanie, ako aj dôvod perzekúcie (rasa, národnosť, náboženstvo, zastávanie určitých politických názorov, príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Ak teda navrhovateľovi odporca azyl neudelil, jeho rozhodnutie je podľa názoru prvostupňového súdu v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o neposkytnutie doplnkovej ochrany, odporca správne poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nebol nikdy trestne stíhaný, nebol mu uložený trest smrti a nehrozí mu ani jeho uloženie, či výkon. Navrhovateľ nebol nikdy objektom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania a to ani zo strany štátu či neštátnych subjektov. Odporca vyhladal a do spisu založil celý rad správ o krajine pôvodu navrhovateľa. Ich obsah v rozhodnutí uviedol, vyhodnotil ich a to tak správ najaktuálnejších, ako aj správ staršieho dátumu. Tak z týchto správ, ako aj zo správ, ktoré k podanému opravnému prostriedku priložil navrhovateľ a podobne aj doplnenia dokazovania vykonaného súdom vyplýva, že bezpečnostná situácia v Afganistane nie je stabilná, celkovo je nepriaznivá. Je však potrebné prihliadnuť k faktu, že Afganistan má 34 provincií, pričom bezpečnostná situácia v nich je rozdielna - od provincií s vysokou mierou nebezpečnosti až po provincie s nízkou mierou nebezpečnosti.

Krajský súd v prerokúvanej veci doplnil dokazovanie správami ANSO o bezpečnostnej situácii v Afganistane, resp. v jeho jednotlivých provinciách za obdobie roka 2011. Z týchto o. i. zistil, že v roku 2011 z celkového počtu 34 provincií Afganistanu došlo oproti roku 2010 v 12 provinciách k nadpriemernému zvýšeniu útokov opozičných skupín, v 9 provinciách k priemernému zvýšeniu útokov a v 12 provinciách k ich zníženiu (Kábul: mínus 24%). Ako extrémne nebezpečné boli vyhodnotené provincie Helmand, Kandahar, Paktika, Ghazni, Khost a Kunar, ako vysoko nebezpečné, provincie Badghis, Uruzgan, Zabul, Wardak, Paktya, Nangahar, ako stredne nebezpečné, provincie Herat, Faryad, Logar, Kapisa, Lagman, Kunduz, ako stredne nebezpečné, provincie Kábul, Farah, Nimroz, Jawzjan, Sar-e-pul, Balkh, ako nízko nebezpečné a provincie Ghor, Daykundi, Bamyan, Parwan, Samangan, Baghlan, Parwan, Panjshir, Nuristan a Takjhar ako provincie so zanedbateľnou nebezpečnosťou. Z týchto údajov, ktoré korešpondujú aj s aktuálnymi správami založenými v spise odporcu, je zjavné, že nie celé územie Afganistanu vykazuje rovnakú mieru nebezpečnosti, teda že popri vysoko nebezpečných provinciách existujú provincie relatívne bezpečné, ako aj provincie s nízkou hladinou nebezpečnosti. Navrhovateľ pochádza z provincie Kábul, ktorá sa radí k provinciám relatívne bezpečným, teda sa do nej vrátiť môže, podobne ako aj do niektorých ďalších provincií (viď vyššie), ktoré sú bezpečnými. Ak teda i napriek všeobecne známej bezpečnostnej situácii v Afganistane odporca ustálil, že návrat navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu je možný, jeho rozhodnutie je správne a logické. Zo správ založených v spise odporcu nevyplýva, že by sa afganskí navrátilci - neúspešní žiadatelia o azyl

pri svojich návratoch stretávali so zlým zaobchádzaním. Záverom tejto časti odôvodnenia tohto rozsudku súd poznamenáva, že ak odporca vyhľadal a do spisu založil podklady organizácie ANSO za 2. štvrtýrok 2011 i keď v čase vydania rozhodnutia musel mať k dispozícii podklady 3. štvrtýroka 2011, správne mal do spisu založiť aj tieto aktuálne podklady. Avšak vzhľadom k tomu, že tieto neaktuálne údaje neboli jediným zdrojom, z ktorého zisťoval odporca stav bezpečnostnej situácie v Afganistane, súd na tento fakt neprihliadol (§250i ods. 3 O.s.p.).

III.

Odvolaie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave nesúhlasí, má za to, že je nesprávne a v rozpore s ustanovením § 205 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), konkrétne s písmenami: d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V čase podania vyhlásenia dňa 1. augusta 2011, resp. žiadosti o udelenie medzinárodnej ochrany, mal navrhovateľ ako maloletá osoba de iure ustanoveného opatrovníka. Tento opatrovník sa vyhlásenia nezúčastnil, tak ako to ustanovuje § 3 ods. 1 zákona o azyle. Rozhodnutie Okresného súdu Trenčín o zrušení opatrovníctva síce bolo zrušené 25. júla 2011, avšak v čase podania vyhlásenia navrhovateľa bolo ešte účinné, právoplatnosť nadobudlo až 16. augusta 2011. Dokonca znalecký posudok, na základe ktorého bolo zrušené opatrovníctvo, nespĺňal náležitosti znaleckého posudku v § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento bol doplnený až 27. septembra 2011. Takéto konanie odporcu je v rozpore so zákonom.

Krajský súd námietku navrhovateľa, že posúdenie jeho veku mal vykonať odborník - antropológ prostredníctvom znaleckého posudku posúdil ako nedôvodnú, pretože v zmysle zákona o azyle sa ukladá povinnosť odporcovi vykonať len lekárske vyšetrenie a podľa názoru súdu je bez akýchkoľvek vád, že vyšetrenie vykonal rádiológ. Navrhovateľ so záverom odporcu nesúhlasí, pretože ide o špeciálne odborné vyšetrenie, ktoré je schopný vykonať a následne posúdiť iba odborník, znalec v danej oblasti, ktorý je na základe vývoja kostí schopný určiť vek osoby avšak aj to je možné len s presnosťou v rozmedzí niekoľkých mesiacov až dvoch rokov. Samotný odborník z odboru rádiológie nie je schopný posúdiť vek živého jedinca. Súd sa dostatočne touto námietkou navrhovateľa nezaoberal a nezaobstaral si ani žiadne stanovisko pre posúdenie tejto otázky od kompetentných osôb, resp. orgánov.

S námietkou, že odporca nevydal rozhodnutie o ustanovení znalca a uvedené rozhodnutie nebolo doručené právnej zástupkyňi ani samotnému navrhovateľovi, navrhovateľovi bolo odopreté právo na podanie odvolania, resp. námietok voči rozhodnutiu o ustanovení znalca sa súd nevysporiadal vôbec. Trvá na tom, že informácie z krajiny pôvodu založené v administratívnom spise odporcu boli veľmi strohé a nie aktuálne, najmä čo sa týka oblasti, z ktorej navrhovateľ pochádza. Správa ANSO za 4. kvartál roku 2011 bola taktiež v čase vydania rozhodnutia odporcu dostupná, avšak v spise odporcu sa nenachádzala. Súd, tak ako odporca sa nevysporiadal dostatočne s otázkou možnosti vnútorného presídlenia navrhovateľa v krajine pôvodu v zmysle odporúčaní UNHCR (UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum Seekers from Afghanistan, 17 December 2010, HCR/EG/AFG/10/04). „Za týmto účelom je potrebné vziať do úvahy tieto prvky: (i) dostupnosť tradičných podporných mechanizmov, ako sú príbuzní a priatelia schopní hostiť vysídlené osoby (ii) dostupnosť základnej infraštruktúry a prístup k základným službám, ako je hygiena, zdravotná starostlivosť a vzdelávanie, (iii) schopnosť žiť seba, vrátane možností obživy, (iv) mieru kriminality a výslednú neistotu, najmä v mestských oblastiach, ako aj (v), rozsah premiestnenia v oblasti budúceho premiestnenia“. ... „S ohľadom na vyššie uvedené UNHCR všeobecne považuje IFA / IRA ako rozumnú alternatívu, kde je k dispozícii ochrana z vlastnej širšej rodiny jednotlivca, komunity alebo kmeňa v oblasti zamýšľaného premiestnenia. Osamelí muži a nukleárne rodinné jednotky môžu za určitých okolností, existovať bez podpory rodiny a komunity v mestských a polo mestských oblastiach so zavedenou infraštruktúrou a pod účinnou kontrolou vlády. Prípád od prípadu je však nutná analýza vzhľadom na rozpad tradičných sociálnych štruktúr v krajine v dôsledku desaťročí vojen, masívnych vln utečencov a vzrastajúcou vnútorná migráciou do miest“.

Súd taktiež nevenoval žiadnu pozornosť námietke navrhovateľa ohľadne subjektívnej stránky veci a to

strachu navrhovateľa z incidentov, ktoré detailne popísal počas pohovoru pred odporcom a obave, že aj on by mohol byť obeťou podobných incidentov. Išlo o bezpečnostné incidenty, za ktoré bol zodpovedný Taliban, a ktoré sa udiali v oblasti, odkiaľ navrhovateľ pochádza a taktiež verbovanie mladých ľudí do radov skupiny Taliban.

V zmysle vyššie uvedených skutočností odporca navrhol napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave ako nesprávne a nezákonné zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-311-52/PO-Ž-2011 z 27. januára 2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že Migračný úrad, ako aj neskôr súd, postupovali pri posudzovaní navrhovateľovej situácie na základe zákona o azyle a v zmysle „Kritérií a postupov pri udeľovaní štatútu utečenca“ vydaných Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov v roku 1992 v Ženeve. Správny orgán sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že bol prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a súhlasí s vysloveným názorom súdu, že v jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle.

Odporca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Saz /13/2012-63 z 18. apríla 2012.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné a nemožno mu priznať úspech. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 8 o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 2 písm. d, bod 4. Zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv 3a) alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 19a ods. 1 písm. a/ zákona o azyle ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú.

Z uvedených ustanovení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva nielen povinnosť ministerstva posúdiť každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo i vo vzájomnom súhrne hodnotiac všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú, avšak je zrejmé, a to doslovného znenia § 19a ods. 1 azylového zákona, že ide o postup najmä v konaní o udelenie, či neudelenie azylu.

Odvolací súd, stotožňujúc sa a odkazujúc na podrobné a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré podrobne rozoberá dôvody, pre ktoré považoval nielen krajský, ale i najvyšší súd, preskúmané rozhodnutie Migračného úradu za zákonné a správne.

Z týchto dôvodov, poukazujúc na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 8 zákona o azyle musia byť splnené všetky v tomto ustanovení obsiahnuté podmienky (t. j.; 1/ opodstatnenosť obáv, 2/ obavy, 3/ prenasledovanie, 4/ dôvody prenasledovania - rasa, národnosť, náboženstvo, zastávanie určitých politických názorov, príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Navrhovateľ nesplnil tieto podmienky pre dôvody uvedené v napadnutom rozsudku. Jeho strach z Talibanu nezakladá nárok na udelenie azylu.

Pochybenie týkajúce sa ustanovenia opatrovníka by bolo podstatnou vadou konania iba vtedy, ak by ostali a neodstránili sa v ďalšom konaní, pochybnosti o veku navrhovateľa alebo by sa preukázalo, že v čase, keď sa s ním malo konať ako s maloletým sa s ním tak nekonalo a to malo za následok porušenie jeho práv. Nebolo tomu tak.

Krajský súd presvedčivo vysvetlil aj dôvody nevypracovania znaleckého posudku z odboru antropológie, ktorý by mal zodpovedať otázku veku navrhovateľa a rovnako správne zistil a posúdil i otázky týkajúce sa bezpečnostnej situácie v Afganistane a zvlášť v časti odkiaľ pochádza navrhovateľ so zreteľom na jeho žiadosť o azyl a poskytnutie doplnkovej ochrany.

Rovnaké dôvody viedli po preskúmaní veci i odvolací súd k potvrdeniu rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - Migračného úradu č. k. ČAS: MU-311-52/PO-Ž-2011 z 27. januára 2012, ktorým podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, prihliadajúc na skutočnosť, že navrhovateľ je zo zákona oslobodený od platenia súdneho poplatku za toto konanie (§ 4 ods. 2, písm. v/ zák.č.71/1992 Zb.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.